

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-52 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-30/883-264
Karar Tarihi : 06.06.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Mazlum YALÇINKAYA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: - Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.
Bursa Serbest Bölge Hisar Mevkii Limanyolu Gemlik / Bursa

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.
Bursa Serbest Bölge Hisar Mevkii Limanyolu Gemlik / Bursa

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.'nin Bursa Serbest Bölgesinde faaliyette bulunan teşebbüslere muadillerine göre yüksek fiyatlı yemek hizmeti sunduğu, sunulan hizmetin kalite ve hijyen açısından da yetersiz olduğu iddia edilerek teşebbüslerin ihtiyaç duydukları toplu yemek hizmetini kendi imkanları ile serbest bölge yönetiminden bağımsız olarak tedarik etmelerine olanak tanınması talebi.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. (BUSEB) tarafından sağlanan toplu yemek hizmetinin kalite açısından yetersiz, fiyatının ise muadillerine göre oldukça yüksek olduğu, konuya ilişkin BUSEB nezdinde şikayette bulunulduğu fakat müspet yada menfi bir yanıt alınmadığı iddia edilerek, serbest bölge sınırları içerisinde faaliyet gösteren teşebbüslerin ihtiyaç duydukları toplu yemek hizmetini kendi imkanları ile serbest bölge yönetiminden bağımsız olarak tedarik etmelerine olanak tanınması talep edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 07.03.2012 tarih ve 7 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 26.03.2012 tarih ve 2012-3-52/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 23.05.2012 tarih ve 2012-3-52/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu iddiaya ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddinin gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- (6) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında; inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabetçi endişe yaratmıyor ise pazar tanımı yapılmayabileceği belirtilmiştir. Mevcut dosya kapsamında değerlendirmeyi etkilemeyeceğinden hareketle ilgili ürün pazar tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (7) Mevcut dosya bakımından coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.2.1. Serbest Bölgeler Hakkında Genel Bilgi

- (8) Genel olarak serbest bölgeler; ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanabilir. 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nda serbest bölgelerin kurulması ve işletilmesindeki temel amaçlar; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek olarak ifade edilmiştir.
- (9) Serbest bölgelerin başlıca işlevleri;
- Ülkeye yabancı sermaye ve teknolojilerin getirilmesine imkân sağlayacak uygun zemin yaratılması,
 - Sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı hammadde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilebilmesi,
 - Sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı,
 - Türkiye dışından gelen malların transit olarak diğer ülkelere satımı,
 - Yeni istihdam olanaklarının yaratılması,
 - Türk ihraç ürünlerinin ihracatını kolaylaştırmak ve hızlandırmak bakımından bir basamak olmaları şeklinde sayılabilir.
- (10) Ülkemizde temel olarak ihracata dayalı yatırım ve üretimi teşvik etmek amacıyla 1987 yılından itibaren Akdeniz kıyısında, Mersin, Antalya ve Adana-Yumurtalık Serbest Bölgeleri, Ege Bölgesinde Ege (İzmir), Denizli ve İzmir Serbest Bölgeleri, Marmara Bölgesinde, İstanbul Atatürk Havalimanı, İstanbul Endüstri ve Ticaret, İstanbul Trakya, Avrupa, Kocaeli, Tübitak-Mam Teknoloji ve Bursa Serbest Bölgeleri, Karadeniz kıyısında, Trabzon, Rize ve Samsun Serbest Bölgeleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Mardin ve Gaziantep Serbest Bölgeleri, İç Anadolu Bölgesinde, Kayseri Serbest Bölgesi faaliyete geçmiştir.

1.2.1.1. Serbest Bölgelerin Kurulma Prosedürü

- (11) Serbest bölge kurulmasına ilişkin proje ile Serbest Bölgeler, Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük)'ne başvurulur. Genel Müdürlük tarafından olumlu bulunan projeler için hazırlanan fizibilite raporu Genel Müdürlüğe sunulur. Fizibilite raporunun da olumlu bulunması halinde, Girişimci ile Genel Müdürlük arasında yapılacak işlemlere ilişkin bir protokol imzalanır. Girişimci tarafından serbest bölgeyi kurup-işletecek şirket kurulur. Bakanlar Kurulu kararı ile serbest bölgenin yeri ve sınırları belirlenir ve yine Bakanlar Kurulu kararı ile serbest bölgeyi kurup-işletecek şirket yetkilendirilir. Genel Müdürlük ile kurucu ve işletici şirket arasında "kuruluş ve işletme sözleşmesi" imzalanır. Bölgenin alt ve üstyapıları projelendirilir, faaliyet konuları belirlenir, arazi kiralarna (satışına) ve hizmetlere ilişkin tarifeler hazırlanır.
- (12) Serbest bölgelerin bağlı olduğu en üst kuruluş Genel Müdürlük'tür. Bunun dışında, her serbest bölgede serbest bölge müdürlüğü, serbest bölge işleticisi ya da kurucu ve işleticisi, gümrük muhafaza müdürlüğü ve emniyet (polis) birimi bulunmaktadır.

1.2.2. Hukuki Değerlendirme

- (13) Başvuruda esasen, şikâyetçi Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş. (Yazaki) BUSEB'in serbest bölge içinde tedarik etmekle yetkilendirildiği bir destek hizmetini (toplu yemek hizmeti) piyasa rayicinin üstünde ve düşük kalitede sunduğunu iddia etmekte; bu hizmeti Bursa serbest bölge içindeki tesislerinde kendi bünyesinden karşılayabilmesi için gerekli izinlerin verilmesini talep etmektedir.
- (14) Başvurunun özellikle de Yazaki'nin kendi yemeğini üretebilmesi için gerekli izinlerin verilmesi talebinin daha net anlaşılabilmesi, serbest bölgelerin işleyişlerinde Bölge Kurucu ve İşleticilerinin (B.K.İ) işlevinin açıklığa kavuşturulmasına bağlıdır.
- (15) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu (3218 sayılı Kanun)'nun 13. maddesi ile serbest bölgelerde faaliyette bulunacak B.K.İ'lerin teşekkül tarzı, görev, yetki ve sorumlulukları ile bunlara verilecek olan faaliyet ruhsatlarına dair hususların Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği (Uygulama Yönetmeliği) ile düzenleneceği hükme bağlanmıştır.
- (16) Uygulama Yönetmeliğinin 24, 25, 26, ve 27. maddeleri ile B.K.İ'lere ilişkin hükümler düzenlenmiştir. BUSEB'in kuruluşu 27.4.2000 tarih ve 2000/538 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile öngörülmüş ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile BUSEB arasında 4.7.2000 tarihinde yürürlüğe giren "*Bursa Serbest Bölgesi'nin Bursa Serbest Bölgesi Kurucusu ve İşleticisi A.Ş. Tarafından Kurulup İşletilmesine Dair Sözleşme*" (Sözleşme) akdedilmiştir. Genel Müdürlüğün 17.5.2012 tarih, 4262 sayılı cevabi yazısının ekinde yer alan Sözleşmenin 6. maddesinin son paragrafında "*...Ayrıca büfe, kafeterya, lokanta, alışveriş merkezi gibi sosyal ve ticari hizmetleri de ücreti karşılığında yapar veya yaptırır, işletir veya işletir...*" denilmektedir. Bu hüküm BUSEB'in serbest bölge içinde faaliyet gösteren teşebbüslere toplu yemek hizmetini münhasıran götürmesinin sözleşmesel dayanağını oluşturmaktadır.
- (17) Diğer taraftan Uygulama Yönetmeliği'nin 26. maddesinin (h) fıkrası "*Bölge içinde ihtiyaç duyulan ulaşım ve taşıma taleplerini karşılamak, planlanan park ve yeşil alanları oluşturmak, bakım ve korunmalarını sağlamak, umumun ihtiyaçlarına cevap verecek lokanta, kafeterya, büfe ve benzeri yerleri organize etmek, işletmek veya işlettirmek ve sahanın tüm temizlik ve genel sağlık konularını çözmek.*" hükmünü amir olup, anılan

madde serbest bölgelerde toplu yemek hizmeti gibi destek hizmetlerin B.K.İ.'ler tarafından sağlanmasının mevzuat dayanağını oluşturmaktadır.

- (18) Yapılan incelemeler sırasında farklı serbest bölge yönetimleri ile görüşülmüş ve İşleticilerin toplu yemek hizmetine ilişkin uygulamaların farklılaşabildiği görülmüştür, Örneğin; Ege Serbest Bölgesi toplu yemek hizmetini bizzat karşılar. Kayseri Serbest Bölgesi'nde bu hizmetin bölge sınırları içinde faaliyet gösteren teşebbüslerin kendi inisiyatifine bırakıldığı görülmüştür. Genel Müdürlük, bu uygulama farklılıklarının hangi sebeplerden kaynaklandığıyla ilgili olarak; bu konuda esas belirleyici olanın Ekonomi Bakanlığı ile İşletici/B.K.İ. arasında akdedilen sözleşme olduğu, serbest bölgenin şartları, İşletici/B.K.İ.'nin ve Bakanlığın tutumu çerçevesinde, serbest bölgelerde toplu yemek hizmetinin sağlanması hususunda sözleşmede belirlenen yöntemlerden farklı uygulamalara da gidilebildiğini belirtmiştir.
- (19) Serbest bölgede faaliyette bulunan teşebbüsler ile İşletici/B.K.İ.'ler arasındaki ihtilafların çözümüne ilişkin olarak Uygulama Yönetmeliği'nin "İtiraz ve Şikayetler" başlıklı 51. maddesinde; serbest bölgede faaliyet gösteren kullanıcılar ile İşletici/B.K.İ.'ler arasındaki anlaşmazlıkların çözümünde Genel Müdürlük ve Serbest Bölge Müdürlükleri yukarıda zikredilen yönetmelik hükümleri çerçevesinde yetkili kılınmıştır.
- (20) Sonuç olarak; İşletici/B.K.İ.'lerin toplu yemek hizmeti dahil olmak üzere serbest bölge içerisinde kullanıcıların ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini ilgili sözleşme ve mevzuat hükümleri gereğince münhasıran sağlamaya yetkili kılındığı, Uygulama yönetmeliğinin 52. maddesinin (b) fıkrası uyarınca alınan hizmetin ücret ve kalitesinden memnun olmayan kullanıcıların şikayetleri doğrultusunda işlem tesis etmeye yetkili idari organların serbest bölge müdürlükleri ve Genel Müdürlük olduğu, dolayısıyla Yazaki'nin başvurusunda değindiği sorunlar ve kendi yemeğini üretebilmesi için gerekli izinlerin sağlanması hususunda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına Kurul Üyeleri İsmail Hakkı KARAKELLE ile Reşit GÜRPINAR'ın farklı gerekçesi ve OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 06.06.2012 Tarihli ve 12-30/883-264 Sayılı Kararına

FARKLI GEREKÇE

Dosya konusu şikayet Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.'nin (BUSEB) kalitesiz yemekleri yüksek fiyatla sunduğu, Bölgede yerleşik firmaların serbest bölge yönetiminden bağımsız olarak kendi imkanları ile bu hizmeti temin etmelerine de imkan verilmediği şeklinde özetlenebilir.

Kurul, söz konusu başvuruyu, serbest bölgelerde yemek hizmeti de dahil, ihtiyaç duyulan destek hizmetlerini sunma yetkisinin ilgili mevzuat ve bu mevzuata dayalı sözleşme hükümleri gereğince, Serbest Bölgeler Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel

Müdürlüğünce(Dış Ticaret Müsteşarlığı/Ekonomi Bakanlığı) bölge yönetimlerine münhasıran verildiği; başvuru konusu sorunların çözüm yerinin ilgili idari organlar olduğu, dolayısıyla da Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (Kanun) çerçevesinde yapılacak işlem olmadığı gerekçesiyle reddetmiştir. Kararın, şikâyetin reddi ve soruşturma açılmaması şeklindeki sonuç kısmına, şikâyet konusu uygulamanın kamunun teşebbüs olmayan birimlerinin, teşebbüs faaliyeti de sayılamayacak işlemlerinden kaynaklandığı dikkate alınarak iştirak edilmiş, ancak Kararın “...**Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilemeyeceği**” şeklindeki gerekçesi ile aşağıdaki açıklamalar ışığında mutabık kalmamız mümkün olmamıştır.

Rekabet Kurumu, dünyadaki yaygın örneklerinde olduğu gibi, esas itibariyle Kanunun 4. 6. ve 7. maddelerinde düzenlenen rekabet kurallarını uygulamakla görevlidir. Ancak, Kurumun aynı zamanda, yine diğer birçok ülke örneğinde olduğu gibi, **rekabet kurallarının bir ikamesi, bir alternatifi olmayan; ancak önemli bir tamamlayıcı olan “rekabet savunuculuğu”** gibi bir diğer görev ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Kanunun, Rekabet Kurumu’nun görevinin tanımlandığı “**Mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanunun uygulanmasını gözetmek ve Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip Rekabet Kurumu teşkil edilmiştir.**” şeklindeki 20/1. maddesi ve Kurulun Görev ve Yetkileri başlıklı 27. maddesinin “**Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda doğrudan ve Bakanlığın talebi üzerine görüş bildirmek**” şeklindeki (g) bendi birlikte dikkate alındığında, rekabet savunuculuğu görevinin de diğer görevler gibi dayanağını Kanundan aldığı açıkça görülecektir.

Rekabet savunuculuğunun; birincisi, rekabet kurallarının ilgili çevrelerde bilinmesini sağlamak amacıyla tanıtım çalışmaları yapılması; ikincisi, hükümetlere, rekabete aykırı/adil rekabet yarışını bozan düzenlemeler yapmaması, böyle düzenlemeler varsa düzeltilmesi için görüş ve önerilerin sunulması şeklinde iki ana boyutu bulunmaktadır. Türkiye gibi piyasa ekonomisi geleneği yeterince köklü olmayan; tersine kamu müdahalesinin yaygın olduğu, büyük çoğunluğu makul gerekçelere dayanmayan, irili, ufaklı(dosyada olduğu gibi), hukuki tekellerin ekonomik hayatın parçası olduğu ve bu durumun pek de yadırganmadığı ülkelerde rekabet savunuculuğunun ikinci, yani hükümetlere/düzenleyicilere yönelik boyutu çok daha önem kazanmaktadır.

Bu noktada belirtilmesi gereken bir diğer önemli husus, düzenleyicilere yönelik rekabet savunuculuğunun “rekabet iyidir, faydalıdır”, “rekabeti bozmayın, rekabete uygun davranın” gibi genel geçer sözlerle ve muhatabı açıkça belli olmayacak şekilde yapılmasının yeterince etkili olmadığı, **düzenlemenin ve/veya uygulamanın sahibi olan idareye doğrudan ve neyin rekabeti/adil yarış koşullarını bozduğunu söyleyen görüşler gönderilmesinin çok daha iyi sonuçlar doğurduğudur.** Esasen, etkili bir rekabet savunuculuğu modern kamu yönetiminde hükümetlerin de rekabet otoritelerinden beklediği en önemli hizmetlerden biridir. Türk Telekom’un özelleştirilmesi sürecinde(2005), Kablo TV şebekesinin, sabit telefon şebekesiyle birlikte aynı paket içinde devredilmesinin sakıncalarına dikkat çekerek, ilgili kamu idarelerini Kablo TV şebekesini ayırmaya ve Türk Telekom’u bu şekilde özelleştirmeye ikna eden rekabet savunuculuğu Rekabet Kurumu’nun bu alanda hatırdaki kalan en önemli çalışmasıdır.

Dosyadaki mevcut bilgi ve belgelerden serbest bölge yönetimlerine verilen münhasır yetkinin gerekçesi öğrenilememiştir. Ancak, yine Dosya içeriğinden öğrendiğimiz, bu yetkinin kullanılmadığı, diğer bir deyişle dileyenin dilediği yerden yemek hizmetini alabildiği ve bilinen herhangi bir sorunun yaşanmadığı Kayseri örneği dikkate alındığında;

12-30/883-264

münhasırlığa ilişkin düzenlemenin ve buna dayalı uygulamanın gerekçesinin şimdilik en azından tartışmalı olduğu anlaşılacaktır. İlaveten, Kayseri Serbest Bölgesi'ne tanınan bu istisnanın niçin diğer serbest bölgelere tanınmadığı sorusu gündeme gelmektedir. Zira, bu düzenleme örneğin güvenlik, sağlık gibi gerekçelerle yapılmışsa, o takdirde Kayseri'deki uygulama izaha muhtaç kalmaktadır.

Kurulun, Kanununun 27(g) maddesi uyarınca söz konusu uygulamayı sorgulayan bir görüşü ilgili idari organlara göndermesi halinde; ya ilgili idareimiz, şikâyetin kaynağını oluşturan düzenlemeyi ve dolayısıyla uygulamayı ortadan kaldıracaktı ya da uygulamanın, bu aşamada bilemediğimiz, makul gerekçelerini anlatarak Rekabet Kurumunu ve diğer ilgilileri ikna edecek ve bu arada Kayseri istisnasına da son verecekti. Kurul konuya ilişkin rekabet savunuculuğu görevini yerine getirmeyerek aynı zamanda ilgili idareyi bu imkândan mahrum bırakmıştır.

Sonuç olarak, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun uyarınca, **"...bir işlem tesis edile"bileceği** kanaatiyle kararın gerekçesine iştirak imkânı bulunamamıştır.

İsmail Hakkı Karakelle
Kurul Üyesi

Rekabet Kurulu'nun 06.06.2012 Tarih ve12-30/883-264 Sayılı Kararına

FARKLI GEREKÇE

Kurulumuz mezkur kararıyla, Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş. tarafından Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.'nin Bursa Serbest Bölgesinde faaliyette bulunan teşebbüslere muadillerine göre yüksek fiyatlı yemek hizmeti sunduğu, sunulan hizmetin kalite ve hijyen açısından da yetersiz olduğu bu nedenlerle, teşebbüslerin ihtiyaç duydukları toplu yemek hizmetini kendi imkanları ile serbest bölge yönetiminden bağımsız olarak tedarik etmelerine olanak tanınması talebi ile yaptığı başvuru sonucunda; Serbest Bölgelerde İşletici/B.K.İ.'lerin toplu yemek hizmeti dahil olmak üzere serbest bölge içerisinde kullanıcıların gereksinim duydukları destek hizmetlerini ilgili sözleşme ve mevzuat hükümleri gereğince münhasıran sağlamaya yetkili kılındığı, Uygulama yönetmeliğinin 52. maddesinin (b) fıkrası uyarınca alınan hizmetin ücret ve kalitesinden memnun olmayan kullanıcıların şikayetleri doğrultusunda işlem tesis etmeye yetkili idari organların serbest bölge müdürlükleri ve Genel Müdürlük olduğu, dolayısıyla Yazaki'nin başvurusunda değindiği sorunlar ve kendi yemeğini üretebilmesi için gerekli izinlerin sağlanması hususunda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilemeyeceği gerekçesiyle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar vermiş olup , bu karara sonuç olarak katılmakla birlikte aşağıda belirtilen gerekçelerinde eklenmesi gerektiği kanısıyla farklı gerekçe yazılmıştır.

Dosya içeriğinde bulunan belge ve bilgilerden, Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş. 'nin Bursa Serbest Bölgesinde faaliyet gösteren, %100 yabancı sermayeli, 3.500 dolayında çalışanı Türkiye'de olmak üzere 200.000 dolayında kişiyi istihdam eden bir şirket olduğu anlaşılmıştır.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 13. maddesi ile serbest bölgelerde faaliyette bulunacak Bölge Kurucu ve İşleticilerinin teşekkül tarzı, görev, yetki ve sorumlulukları ile bunlara verilecek olan faaliyet ruhsatlarına dair hususların Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği ile düzenleneceği hükme bağlanmış, Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. (BUSEB) 'in kuruluşu Bakanlar Kurulu Kararı ile sağlanmış ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile BUSEB arasında "*Bursa Serbest Bölgesi'nin Bursa Serbest Bölgesi Kurucusu ve İşleticisi A.Ş. Tarafından Kurulup İşletilmesine Dair Sözleşme*" (Sözleşme) yapılmıştır. Sözleşmenin 6. maddesinin son paragrafında "...Ayrıca büfe, kafeterya, lokanta, alışveriş merkezi gibi sosyal ve ticari hizmetleri de ücreti karşılığında yapar veya yaptırır, işletir veya işlettirir..." denilmektedir. Bu hükümden de anlaşılacağı üzere BUSEB tarafından toplu yemek hizmetinin münhasıran yerine getirilmesine yetki verilmiştir.

Öncelikle yukarıda belirtilen hükümlere göre, şikayetçi Yazaki Firmasının serbest bölge sınırları içerisinde bulunan işyerinde, ihtiyaç duyduğu toplu yemek hizmetini kendi imkanları ile serbest bölge yönetiminden bağımsız olarak tedarik etmelerine olanak tanınması yolundaki talebine, yukarıda anılan hükümler göre idarece verilecek yanıt'ın yargısal denetiminin İdari yargı yerinde söz konusu olabileceği, şikayetçi firmanın ancak olası bir ret işlemi idari yargı yerinde iptal ettirmek adına dava açabileceği açıktır.

Öte yandan, Dosya içeriği bilgilerden, yemek tedariki konusunda Değişik Serbest bölgelerde farklı uygulamalar yapıldığı, Ege Serbest Bölgesi toplu yemek hizmetini kendisi karşılarken Kayseri Serbest Bölgesi'nde bu hizmetin bölge sınırları içinde faaliyet gösteren teşebbüslerin kendi takdirlerine bırakıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle İdarenin bu konuda yapacağı çalışma ile bölgeler arası yeknesaklık sağlanması adına adımlar atması da beklenen hakkaniyeti de sağlayacak bir durumdur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, mezkur Kurul kararına; idarece tesis edilecek işlem aleyhine iptal davası açılabilmesi olanağı bulunduğu ve uyuşmazlık konusunda değişik serbest bölgeler arasında yapılan farklı uygulamaların standart hale getirilmesi gerekliliği bağlamındaki gerekçelerinde eklenmesi düşüncesiyle farklı gerekçe yazılması gereksinimi doğmuştur.

Reşit GÜRPINAR
Kurul Üyesi